

PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer
Presidenta

Festival Tiana Negra

Tiana, 21 de gener de 2022

Bon vespre, alcaldesses de Tiana i alcaldes que ens acompanyeu també avui aquí; membres del consistori; directora de la Institució de les Lletres Catalanes; directora i antic director del festival; Àlex Martín, una part imprescindible del festival, com ja s'ha dit; Jordi, Dolors i Lluís; guanyadors del Premi Memorial Agustí Vehí; vídua d'Agustí Vehí, i tots els qui sou aquí fidels a la cita amb un festival que si som al gener és el Tiana Negra. Fa un fred que pela, però ens retrobem amb calidesa, i enguany ho fem per desena vegada consecutiva. I això, en el marc dels festivals, en aquest cas dels festivals literaris i de gènere en català, és un autèntic miracle que tenim la sort de tenir en el nostre país.

Soc molt feliç de ser avui aquí. Ja he vist que tots portàveu papers; jo no n'he portat. Normalment no en porto, però és que a més és un sentiment, el que tinc pel Tiana Negra, i ara, amb el vídeo que heu posat, també he pogut refrescar moltes coses. Vaig començar a venir aquí al festival gairebé com un acte de desobediència, o d'usurpació de funcions. No dubteu que si hagués estat avui ja m'haurien portat als tribunals. És una realitat molt dura, el que hem passat aquests últims anys, i que avui jo sigui aquí després d'una setmana bastant negra és una forma de justícia poètica, sense cap mena de dubte. És veritat que havia aparegut la notícia del meu nomenament, però jo no havia estat nomenada formalment, no havia sortit la publicació en el DOGC, que és preceptiva perquè un pugui considerar que té un càrrec. Però la Dolors, efectivament, com ha explicat, em va dir: «És que fem el festival, i per a nosaltres seria molt important que poguessis venir.» I jo li deia: «Però és que formalment encara no soc la directora de la Institució.» «És igual, si pots vine.» I venia d'un funeral a Figueres i tenia la meva filla, ara que heu parlat de la conciliació, que era petita. Ara ja és més alta que jo, i, per tant, els fills han crescut i ha crescut el festival. I per a mi aquell primer any, abans del nomenament estricte com a directora de la Institució de les Lletres Catalanes, venir a formar part del que després ha estat la gran família del Tiana Negra va ser un descobriment.

Jo aquí hi he fet gairebé tots els papers de l'auca. Perquè vaig venir com a predirectora de la Institució de les Lletres Catalanes. Després vaig venir durant els cinc anys que en vaig ser directora. Després, un any va venir el secretari general de Cultura, i llavors va dir: «Però estaria molt bé que vingués el conseller de Cultura»,

PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer
Presidenta

i, és clar, vaig ser jo, la següent consellera de Cultura, i vaig venir, doncs, com a consellera. Després vaig ser portaveu a Madrid i em vau tornar a convidar, i vaig pensar: «Doncs potser sí, que allò que em van dir que era la padrina del festival...» Perquè, efectivament, passen els anys i continueu convidant-me i jo continuo venint fidelment.

I recordo que aquell any, a més a més, em vau fer participar en una taula rodona. Va fallar algú, no sé què va passar. Jo, de vegades, estimada Izaskun, tinc la sensació que vaig deixar el càrrec de la Institució però que el càrrec no m'ha deixat del tot a mi, i sempre l'he portat amb molta felicitat i amb molt honor. Perquè també és veritat que moltes vegades tens tantes coses per fer que tornar a alguns llocs, segons com, els planificadors d'activitats decideixen que no, que no cal tornar-hi, que cal anar a altres llocs. Però, en canvi, també em sembla que és una virtut acompanyar institucionalment amb aquesta fidelitat aventures que, com s'ha explicat avui aquí, tenen la sort de trobar motors com els que he dit amb els noms que tots coneixeu i una aposta institucional com la que en aquell moment vam fer tant l'alcaldeessa com la regidora, com tot el consistori, i després també la nova alcaldeessa.

I després vaig pensar: «Bé, ara ja no tinc cap càrrec, però, és igual, em continuen fent-m'hi anar com a padrina», i enguany vinc com a presidenta del Parlament de Catalunya. I al Parlament em van dir: «Què és, exactament, això del Tiana Negra?» Dic: «Això sí que no és negociable.» Perquè, és clar, cada vegada que vas a un acte potser deixes d'anar a cinc, sis o set d'altres. Jo intento fer-ne uns quants, però el do de la teletransportació encara no el tinc, i encara que sempre vingui, com ara recordàveu, de les Borges Blanques o d'on sigui d'arreu del país, sempre acabo aterrant aquí a Tiana. Enguany també volien que anés a Tossa a un altre acte, però vaig dir: «No, avui són deu anys i he de ser al Tiana Negra.»

Per tant, soc molt feliç i em sento molt honorada d'haver-vos pogut acompanyar en aquests deu anys d'història, i us en desitjo molts més.

S'ha dit que fins aquell moment hi havia el Barcelona Negra, que era com el gran festival, que, naturalment, ho és. El Tiana, però, ha estat el germen, la llavor, que ha fet que hagin sorgit molts altres festivals, en molts dels quals ens hem anat retrobant. Amb l'estimada Margarida Aritzeta, per exemple, i amb la comissària recordo que ens vam trobar a El Vi Fa Sang, a l'Espluga de Francolí; avui heu portat aquella fotografia que era un punt de llibre que es va fer en aquell moment. Per tant,

PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer
Presidenta

aquesta també és una feina important, la d'obrir camí per a altres festivals i fer-los costat.

S'ha dit també que hi ha tot un conjunt de dones que fan una feina molt important per al festival. La sororitat també s'ha fet present en la manera de fer al voltant del Tiana Negra, i enguany també hem tingut una guanyadora *ex aequo* juntament amb en Pere.

Crec que és bo girar els ulls enrere i veure tot el conjunt de resultats aconseguits i valorar la idiosincràsia especial d'aquest festival, tot el luxe de detalls cuidats que té. És veritat que venim d'una edició innovadora per força, la de l'any passat amb la pandèmia, però recordo els cadàvers pel carrer, les petjades que marcaven les rutes literàries, els diversos espais, les tertúlies, la convivència de tot el reguitzell de crítics, autors, editors, públic lector, forenses, la vinculació amb totes les expressions culturals, la música en directe, el teatre. Són aspectes que fan del Tiana Negra, i us ho diu algú que ha recorregut, jo crec, tots els festivals literaris d'aquest país, una autèntica joia. El Tiana Negra és un orgull no només per a Tiana, sinó per a Catalunya.

Jo, després d'aquests deu anys, me'n sento padrina i ambaixadora. Sabeu que sempre he estat allà on he pogut defensar la llengua i la cultura catalanes. Per tant, la meva més sincera enhorabona i el meu agraïment per haver fet possible aquesta història d'èxit.

L'any passat commemoràveu el centenari de Patricia Highsmith... Aquí, lligant-ho a això que deia que hi he fet tots els papers de l'auca, vaig començar llegint un microconte de Somerset Maugham; un altre any, Fredric Brown; altres vegades, Pedrolo; s'ha parlat de Tasis... En deu anys hem recorregut ja molts autors. Fins i tot, recordo un any, l'any de la pèrdua d'en Manel, que vaig fer servir Mercè Rodoreda i la seva pena tan fonda, perquè l'Anna Maria és aquesta persona que és capaç de conviure amb aquesta pena tan fonda però alhora envair-nos tots amb la seva alegria i aquest somriure seu que sempre ressona i que tots heu sentit, que és inconfusible i que porta tota aquesta alegria que fa possible que estiguem en un entorn criminal i, tanmateix, tan amable. Deia que Patricia Highsmith té un fragment que diu: «Hi ha res més avorrit que la història del passat?» I la resposta és: «Potser un futur sense història.»

Això a Tiana ja no us pot passar. El Tiana Negra té deu anys d'història. Enhorabona, gràcies per aquests deu anys i que en siguin molts més.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer
Presidenta

Moltíssimes gràcies.